

PRIM MINISTRU

1651
30082021

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, inițiată de domnul senator USR Cosmin-Marian Poteraș împreună cu un grup de parlamentari USR (Plx. 200/2021).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare amendarea *Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea*

unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, vizând, în principal, următoarele:

- includerea în categoria de persoane care au obligația de a depune declarația de avere și de interese, a funcționarilor contractuali care exercită atribuții de conducere și control;

- extinderea interdicției de 3 ani de ocupare a unor funcții în instituții publice, care implică exercitarea, prin contract sau prin delegare, a oricăror atribuții de control sau de conducere într-o instituție publică, în cazul constatării, în condițiile legii, a existenței unei situații de incompatibilitate sau a unei situații de conflict de interese, precum și aprobarea excepțiilor de la regulile generale privind termenele și condițiile prescripției prevăzute în dreptul comun.

II. Observații

1. Apreciem că renunțarea la sintagma „*cu excepția celor electorale*” poate afecta dreptul de a fi ales, drept fundamental reglementat de art. 37 din *Constituția României* iar în acest context, renunțarea la mențiunea „*eligibilă*” ar conduce la aceeași confuzie cu care s-a confruntat jurisprudența anterior clarificării aduse de Curtea Constituțională.

Astfel, prin *Decizia nr. 418/2014*¹, în virtutea rolului său de garant al supremației Constituției stabilit prin art. 147 alin. (1) din *Legea fundamentală*, Curtea Constituțională a formulat o interpretare dat fiind domeniu fundamental al statului de drept – ocuparea funcțiilor eligibile la care se referă art. 25 alin. (2) din *Legea nr. 176/2010*.

Astfel, din considerentele Deciziei anterior amintite, rezultă faptul că „*pentru a corespunde exigențelor de claritate, precizie și previzibilitate, Curtea constată că prevederile art. 25 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 176/2010, în partea referitoare la „aceeași funcție”, trebuie interpretate în sensul voinței legiuitorului de asigurare a integrității în exercitarea funcțiilor publice, inclusiv prin stabilirea unor interdicții și aplicarea unor sancțiuni în cazul persoanelor cu*

¹ referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 alin. (2) teza a doua și art. 26 alin. (3) din *Legea nr. 176/2010* privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, a art. 75 lit. b) din *Legea nr. 393/2004* privind Statutul aleșilor locali și a art. 46 alin. (1) din *Legea administrației publice locale nr. 215/2001*

privire la care s-a constatat încălcarea regimului incompatibilităților sau conflictului de interese”². Prin urmare, pentru a pune dispozițiile legale în discuție în acord cu prevederile *Constituției* dar și pentru a corespunde voinței reale a legiuitorului, Curtea Constituțională a decis că sintagma „*aceeași funcție*” din cuprinsul art. 25 alin. (2) teza a doua din *Legea nr. 176/2010* nu poate primi nicio altă semnificație decât aceea că noțiunea „*aceeași*” din cuprinsul său se referă la oricare dintre funcțiile eligibile prevăzute de art. 1 din *Legea nr. 176/2010*.

² „37. Astfel, plecând de la premisa că intenția legiuitorului a fost aceea de a sancționa persoanele cu privire la care s-a constatat încălcarea regimului juridic privind incompatibilitățile sau conflictul de interese, fără a face vreo diferență între tipul funcțiilor electiv deținute, Curtea constată că atribuirea pentru sintagma „*aceeași funcție*” a înțelesului unic de funcția care a generat starea de incompatibilitate sau conflict de interese este de natură să lipsească de eficacitate norma juridică respectivă, contrar spiritului *Legii nr. 176/2010*.

38. În acest context, Curtea reține că importanța și necesitatea reglementărilor în materia combaterii corupției și promovării integrității în sectorul public, în cadrul sistemului normativ național, sunt cunoscute și acceptate, aceste reglementări reprezentând răspunsul la o cerință reală a societății românești și o componentă de bază a dialogului României cu partenerii săi europeni, în cadrul procesului de evaluare a modului de îndeplinire a obligațiilor asumate de aceasta ca stat membru al Uniunii Europene. În jurisprudența sa (a se vedea, de exemplu, *Decizia nr. 1.412 din 16 decembrie 2008*, publicată în *Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 13 martie 2009*, sau *Decizia nr. 1.082 din 8 septembrie 2009*, publicată în *Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 659 din 3 octombrie 2009*), Curtea a statuat, printre altele, că din rațiuni de prevenire a faptelor de corupție de către anumite categorii de personal, anume individualizat, legiuitorul este liber să instituie în sarcina celui personal obligații suplimentare, tocmai în considerarea activității pe care acesta o desfășoară, activitate de o anumită natură și importanță.

39. Or, în interpretarea potrivit căreia o persoană cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau conflictul de interese poate ocupa o altă funcție eligibilă decât cea care a generat starea de incompatibilitate sau conflictul de interese, textul legal este în mod vădit contrar semnificației avute în vedere de legiuitor, care, prin *Legea nr. 176/2010*, a urmărit asigurarea integrității și transparenței în exercitarea tuturor funcțiilor și demnităților publice și al cărei scop este acela de a sancționa persoana în cauză prin stabilirea interdicției de a mai ocupa oricare dintre funcțiile eligibile.

40. De asemenea, a accepta interpretarea conform căreia unei persoane constatate a fi în stare de incompatibilitate sau conflict de interese îi este interzis să mai ocupe doar funcția care a generat starea de incompatibilitate sau conflictul de interese, putând, în schimb, ocupa orice altă funcție eligibilă, ar pune, practic, la îndemâna categoriilor de persoane vizate de *Legea nr. 176/2010* un procedeu extrem de simplu de eludare a legii și a aplicabilității sancțiunilor instituite de aceasta, aspect de neconceput într-un stat de drept.

41. Pe cale de consecință, pentru a integra prevederile art. 25 alin. (2) teza a doua în litera și spiritul *Legii nr. 176/2010*, astfel încât acestea să corespundă voinței reale avute de legiuitor la momentul adoptării lor, conținutul acestora trebuie interpretat în sensul că odată constatată definitiv existența unei stări de incompatibilitate sau conflict de interese, persoana în sarcina căreia această stare a fost stabilită decade din dreptul de a mai ocupa orice altă funcție eligibilă, prevăzută de art. 1 din lege, pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. Curtea menționează că, în litera și spiritul legii, poate subzista doar interpretarea potrivit căreia o persoană care a ocupat, spre exemplu, funcția de consilier local sau județean și cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau încălcarea regimului privind conflictul de interese nu mai poate ocupa, pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului, nicio altă funcție eligibilă (spre exemplu, senator, deputat, primar, consilier local etc.).

42. Curtea constată, de asemenea, că numai în această interpretare prevederile de lege supuse controlului de constituționalitate sunt conforme dispozițiilor art. 16 alin. (3) din *Legea fundamentală*, potrivit căruia funcțiile și demnitățile publice pot fi ocupate în condițiile legii. Într-adevăr, *Constituția* lasă la aprecierea legiuitorului ordinar stabilirea condițiilor de ocupare a funcțiilor și demnităților publice, însă acesta trebuie să se conformeze cerințelor de claritate și precizie a normei. În același timp, doar în această interpretare, sintagma „*aceeași funcție*” îl poate avertiza în mod inechivoc pe destinatarul său asupra gravității consecințelor nerespectării enunțului legal pe care îl cuprinde, astfel încât dreptul la ocuparea și exercitarea funcțiilor publice eligibile să nu rămână teoretic și iluzoriu”.

2. Apreciem oportună abrogarea art. 25 alin. (5) din *Legea nr. 176/2010*. Aceste dispoziții legale au fost introduse prin *Legea nr. 54/2019*³, iar conținutul său era de natură să genereze o necorelare cu dispozițiile art. 11 din *Legea nr. 176/2010*, sesizată la momentul adoptării.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Parlamentul va decide asupra oportunității adoptării acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

~~Florin-Vasile CITU~~

~~PREMIER-MINISTRU~~

Domnului deputat **Ludovic ORBAN**

Președintele Camerei Deputaților

³ pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative